

TÁRSADALMI ÉS PSZICHOLÓGIAI STÚDIUMOK 1.

előadás

Vörös Miklós

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Elméleti Intézet

2020. tavaszi félév, szerda 11:30–12:50

Kód: B-AE-501

A kurzus kreditértéke: 5 (hozzá tartozó szemináriummal együtt)

Heti óraszám: 2

Előtanulmányi követelmény: —

A számonkérés formája: zárthelyi és esszé

Konzultáció: előzetes egyeztetés alapján

E-mail: mome.voros@gmail.com, voros@mome.hu

A kurzus során tárgyalt főbb témakörök

A tantárgy általános célja bevezetést nyújtani a társadalom jelenségeinek, intézményeinek és működésének világába, feltárni és elemezni az egyén és a társadalom sokrétű viszony-rendszerét, valamint megismertetni a hallgatókkal a legfontosabb társadalomtudományi és kultúrakutatási fogalmakat, elméleteket, megközelítéseket, kutatási módszereket.

1. Bevezetés és kurzusismertető
2. *Civilizáció* – A társadalomtudományok kialakulása és alapfogalmai
3. *Kultúra* – A szociológia és a kulturális antropológia története
4. *Normalitás* – Mindennapi élet: szocializáció és normalitás
5. *Család* – Rokonság és család
6. *Identitás* – Nem és szexualitás: az identitás és másság politikái
7. *Idegenség* – Etnicitás és faj: csoportidentitások és konfliktusok
8. *Egyenlőtlenség* – Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet
9. *Jogállamiság* – Demokrácia és állampolgárság
10. *Hatalom* – A modern állam intézményei
11. *Civil szféra* – Nyilvánosság, kommunikáció, média
12. Összefoglaló beszélgetés

A kurzus teljesítésének feltételei

A kurzus ismeretanyagának átadására és megbeszélésére szerdánként délelőtt 80 perces interaktív előadás keretében kerül sor. Az előadásokon a részvétel kötelező. A tételes tananyag elsajátításáról két rövid zárthelyi dolgozat megírása révén számolnak be a hallgatók, akiknek a szemeszter elején egy rövid témafelvető, programadó fogalmazást kell írniuk, majd a félévet egy gyakorlati kutatómunkára épülő esszé leadása zárja le.

A B-AE-501 Társadalmi és pszichológiai stúdiumok/2 szeminárium és a B-AE-501 Társadalmi és pszichológiai stúdiumok/1 előadás értékelése együttesen zajlik. A tantárgy teljesítéséhez mindkét részből érvényes elégtelentől különböző osztályzattal kell rendelkeznie a hallgatónak. Amennyiben a hallgató a tantárgy bármely részéből elégtelen osztályzatot szerez vagy egyik részét nem teljesíti az egész tantárgy ismétlése szükséges. A tantárgy végső érdemjegyének megállapítása a két kurzus eredményének egyszerű számtani átlagolásával történik, tört szám esetén a szemináriumra kapott eredmény alapján történik a kerekítés.

A félévi jegy (kollokvium) kiszámításának módja

A félévi jegy komponensei:

• Órai részvétel	10 %	86–100 %:	jeles
• Témafelvető fogalmazás	15 %	71–85 %:	jó
• Első zárthelyi röpdolgozat	25 %	61–70 %:	közepes
• Második zárthelyi röpdolgozat	25 %	51–60 %:	elégséges
• Önálló kutatás alapján készült esszé leadása	25 %	0–50 %:	elégtelen

Értékelés:

A félév tervezett programja

Dátum	Kötelező szakirodalom, feladatok, határidők
Febr. 5	Bevezetés, kurzusismertető
Febr. 12	<i>Civilizáció</i> – A társadalomtudományok kialakulása és alapfogalmai
Febr. 19	<i>Kultúra</i> – A szociológia és a kulturális antropológia története
Febr. 26	<i>Normalitás</i> – Mindennapi élet: szocializáció és normalitás
Márc. 1	Rövid fogalmazás leadása
Márc. 4	<i>Család</i> – Rokonság és család
Márc. 11	<i>Identitás</i> – Nem és szexualitás: az identitás és másság politikái
Márc. 18	<i>Idegenség</i> – Etnicitás és faj: csoportidentitások és konfliktusok
Márc. 25	1. Félórás zárthelyi röpdolgozat
Márc. 25	<i>Egyenlőtlenség</i> – Társadalmi rétegződés és osztályszerkezet
Ápr. 1	<i>Jogállamiság</i> – Demokrácia és állampolgárság
Ápr. 8	<i>Hatalom</i> – A modern állam intézményei
Ápr. 22	2. Félórás zárthelyi röpdolgozat
Ápr. 22	<i>Civil szféra</i> – Nyilvánosság, kommunikáció, média
Ápr. 29	Összefoglaló beszélgetés
Máj. 15	Félévzáró esszé leadása
Június	Szóbeli értékelés (vizsga)

Szakirodalom

1. Giddens, Anthony (2005): *Szociológia*. Budapest: Osiris (kijelölt fejezetek).
2. Andorka Rudolf (1997): *Bevezetés a szociológiába*. Budapest: Osiris (rövid részletek).
3. S. Nagy Katalin, szerk. (2006): *Szociológia*. Budapest: Typotex (rövid részletek).